

Πολλαπλασιαστικό υλικό αμπέλου και καρποφόρων δένδρων

Το πρόβλημα της αδυναμίας παραγωγής πιστοποιημένου υλικού προσπαθεί απεγνωσμένα να λύσει η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας

Σε ημερίδα για το πολλαπλασιαστικό υλικό, την οποία διοργάνωσε η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας στα πλαίσια της 3ης Γενικής Συνέλευσης των μελών της, συζητήθηκαν οι επιπτώσεις από την απουσία πιστοποιημένου υλικού στη χώρα μας και οι δυνατότητες επίλυσης του προβλήματος με σύμπραξη κρατικών και ιδιωτικών φορέων. Η Ένωση Φυτωριούχων προειδοποιεί ότι η υπάρχουσα κατάσταση δεν μπορεί να συνεχισθεί άλλο και καλεί όλους να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης τους.

Η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας (ΕΦΕ) πραγματοποίησε την 3η Γενική Συνέλευσή της στην Αθήνα στις 2 Ιουνίου 2017. Όπως ανέφερε η ΕΦΕ, στο σχετικό Δελτίο Τύπου, η Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε με αφορμή τις συνεχείς συναντήσεις της με στελέχη του ΥΠΑΑΤ τα τελευταία χρόνια και την επίσημη παραδοχή, έστω και καθυστερημένα, της μη ύπαρξης στη χώρα μας πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού σε οποιοδήποτε φυτικό είδος (αντίθετα απ' ό,τι προβλέπεται στη νομοθεσία, Ν. 1564/1985).

Στα πλαίσια της 3ης Γενικής Συνέλευσης διοργανώθηκε και ημερίδα η οποία είχε ως μοναδικό θέμα την παραγωγή Πιστοποιημένου Πολλαπλασιαστικού Υλικού και τις πιθανές λύσεις διαμέσου συνεργασιών ιδιωτών με δημόσιους φορείς. Την ημερίδα παρακολούθησαν φυτωριούχοι, μέλη της ΕΦΕ απ' όλη την Ελλάδα, ενώ αίσθηση προκάλεσε η απουσία επίσημου εκπροσώπου του ΥΠΑΑΤ.

Σε χαιρετισμό που απηύθυνε προς τους φυτωριούχους ο κ. Αθανάσιος Βλάχος, Διευθύνων Σύμβουλος του ΕΛΓΟ-Δή-

μητρα, ανέφερε ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένας φορέας με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα σε κύριο ρόλο, εφόσον υπάρξει το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, ενώ κάλεσε την ΕΦΕ να δημιουργήσει στο μεταξύ μια λίστα με τις εμπορικές ποικιλίες που έχουν σήμερα ζήτηση.

Ο Καθηγητής του ΑΠΘ κ. Ν. Κατής, στην ομιλία του ως πρόεδρος ειδικής επιτροπής του ΥΠΑΑΤ για το πολλαπλασιαστικό υλικό, εξέφρασε την άποψη ότι θα πρέπει να υπάρξει ένα εθνικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή και των φυτωριούχων για την παραγωγή προβασιικού και βασικού πολλαπλασιαστικού υλικού. «Θα πρέπει να συνδράμουν όλοι οι φορείς δημόσιοι και ιδιωτικοί με κάποιον να έχει την ευθύνη του συντονισμού», ανέφερε.

Τώρα είναι η τελευταία ώρα, ή προχωράμε μπροστά ή βυθιζόμαστε σε τέλμα, προειδοποιεί ο Πρόεδρος της ΕΦΕ

Στην εναρκτήρια ομιλία της ημερίδας, ο Πρόεδρος της

Ο κ. Σωτήρης Σαλής (δεξιά) και ο κ. Κώστας Μπακασιέτας (αριστερά) Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της ΕΦΕ, αντίστοιχα.

ΕΦΕ κ. Σωτήρης Σαλής, μίλησε για το κρίσιμο σημείο στο οποίο έχουν φθάσει τα πράγματα στη χώρα μας όσον αφορά το πολλαπλασιαστικό υλικό και κάλεσε τα μέλη της εταιρείας να αγωνιστούν όλοι μαζί σε κοινή γραμμή. Δημοσιεύουμε στη συνέχεια το πλήρες κείμενο της ομιλίας του.

«Έχουμε σαν δεδομένο το γεγονός ότι η διασφάλιση και η βελτίωση του φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού είναι έργο πρωταρχικής και εθνικής σημασίας για την ίδια την ανάπτυξη της γεωργίας και τη στήριξη της παραγωγικής δραστηριότητας. Επίσης αυτό μπορεί να αποτελέσει τη βάση για σημαντική πηγή εσόδων στη χώρα μας από τις εξαγωγές τόσο γεωργικών προϊόντων υψηλής ποιότητας όσο και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Με αυτό το σκεπτικό έχει μεγάλη σημασία να υπάρχει συνεχής καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης ανά φυτικό είδος καθώς και των προβλημάτων που υπάρχουν ή δημιουργούνται από το ήδη χρησιμοποιούμενο πολλαπλασιαστικό υλικό. Θα μπορούσε να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση πιθανή αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου ώστε τεχνικά ή διαδικαστικά θέματα να είναι συγκεκριμένα ή απόλυτα προσδιορισμένα. Έτσι ώστε να υπάρχει συνεχής σχεδιασμός για τη διασφάλιση και τη βελτίωση του πολλαπλασιαστικού υλικού. Και τελικά να υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις οι οποίες να οδηγούν στη διαδικασία για την παραγωγή πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού με ένα θεσμικό πλαίσιο που θα έχει προβλέψει όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Παρ' όλα αυτά συμβαίνει το αντίθετο. Τι υπάρχει λοιπόν σήμερα;

- Η έλλειψη πιστοποιημένου υλικού μειώνει την οικονομική δύναμη των παραγωγών και κατά συνέπεια των μεταποιητικών μονάδων μας. Έτσι μειώνονται οι παραγωγές/στρέμμα, η ποιότητα του τελικού προϊόντος και η διάρκεια ζωής του δενδρώνα ή αμπελώνα.
- Δεν υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης των φυτωρίων, αφού χωρίς την ύπαρξη πιστοποιημένου υλικού δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν σοβαρές εξαγωγές.
- Χάνεται η πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά της χώρας μας αφού οι ποικιλίες μας εγγράφονται σε καταλόγους

Τι είναι η Ένωση Φυτωριούχων Ελλάδας (ΕΦΕ)

Η ΕΦΕ ιδρύθηκε το 2015 και είναι ο μεγαλύτερος πανελλήνιος σύλλογος πολλαπλασιαστικού υλικού.

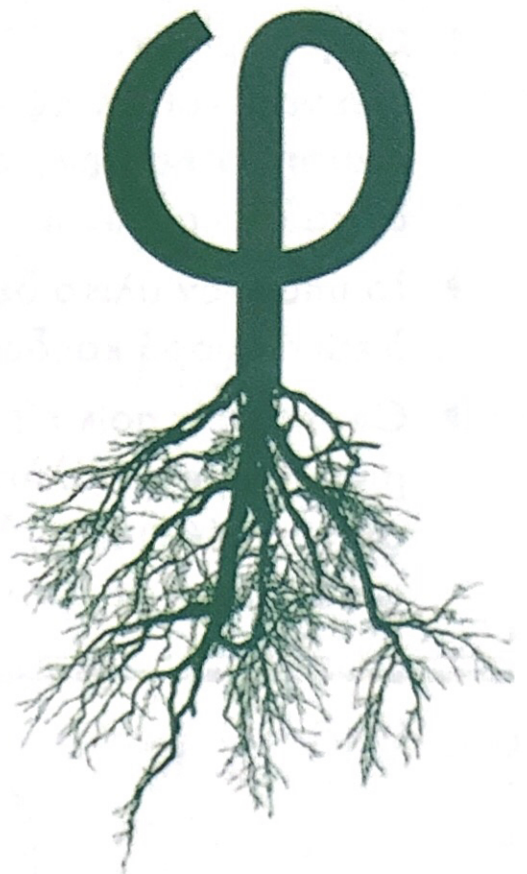
Απαρτίζεται αποκλειστικά από φυτωριακές μονάδες που δραστηριοποιούνται σε φυτά που έχουν άμεση σύνδεση με την παραγωγή όπως είναι το αμπέλι, η ελιά, τα εσπεριδοειδή, τα καρποφόρα, τα ακρόδρυα, η φράουλα και τα τροπικά φρούτα.

Κοινός στόχος όλων των φυτωρίων είναι η παραγωγή πιστοποιημένου και εγγυημένου φυτικού υλικού που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και στη βιωσιμότητα των φυτωριακών μονάδων. Ένας στόχος που είναι επιτακτική ανάγκη να ενώσει κάτω από την ομπρέλα του όλα τα φυτώρια, απέναντι στις εξελίξεις που έρχονται, με τη διαφαινόμενη υποχρέωση χρήσης μόνο πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ταυτόχρονα η ΕΦΕ ενώνει όλα τα φυτώρια που έχουν εξωστρεφή χαρακτήρα, διακρίνονται από επαγγελματισμό και όραμα για το πολλαπλασιαστικό υλικό στην Ελλάδα. Ήδη η εμπειρία πολλών από τα μέλη της σε ερευνητικά προγράμματα, συνεργασίες με πανεπιστήμια εντός και εκτός Ελλάδας και διεθνείς συνεργασίες, αποτελούν τους οδηγούς για μια πιο ευοίωνη και δυναμική συνέχεια.

Με αφορμή όλους τους προαναφερθέντες λόγους, τις συνεχείς συναντήσεις της ΕΦΕ με στελέχη του ΥΠΑΑΤ τα τελευταία χρόνια και την επίσημη παραδοχή, έστω και καθυστερημένα, της μη ύπαρξης πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού σε οποιοδήποτε φυτικό είδος από τον αρμόδιο φορέα της νομοθεσίας (Ν. 1564/1985), πραγματοποιήθηκε η 3η Γενική Συνέλευση της ΕΦΕ.

Ε Ν Ω Σ Η

ΦΥΤΩΡΙΟΥΧΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Κυριότερες επιπτώσεις από την απουσία πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού στην Ελλάδα

- ▶ Το φυτικό κεφάλαιο είναι απροστάτευτο έναντι μεταδοτικών ασθενειών κ.λπ.
- ▶ Οι φυτωριούχοι αλλά και οι παραγωγοί είναι εκτεθειμένοι σε υψηλό κίνδυνο ως προς την ταυτότητα και την ποιότητα του πολλαπλασιαστικού τους υλικού.
- ▶ Το υπάρχον υλικό δεν είναι ανταγωνιστικό στη διεθνή αγορά και δεν μπορεί να εξαχθεί.
- ▶ Οι γηγενείς ποικιλίες χάνονται καθώς η εμπορική τους εκμετάλλευση στο εξωτερικό, ως πιστοποιημένο υλικό, δίνει προβάδισμα στα ξένα φυτώρια και σε ξένα προϊόντα.

Ο κ. Αθ. Βλάχος, Διευθύνων Σύμβουλος του ΕΛΓΟ - Δήμητρα

Ο κ. Ν. Κατής, Καθηγητής στο ΑΠΘ, ομιλήτης στην ημερίδα.

άλλων χωρών και το γενετικό υλικό της χώρας διακινείται ανεξέλεγκτα σε όλο τον πλανήτη χωρίς να διασφαλίζεται η καταγωγή του και η ποικιλιακή του ταυτότητα.

- Τέλος αναφέρω σαν γεγονός το ότι σήμερα το κράτος (ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ) δεν διαθέτει ούτε αρχικό υλικό ελιάς,

αμπέλου, συκιάς και άλλων υποτροπικών φυτών (ροδιά κ.ά.) και έτσι για μια πιθανή παραγωγή στο μέλλον θα πρέπει να σχεδιαστούν όλα από την αρχή και κάτω από πολλές προϋποθέσεις.

Και πάμε στην πιο χειροπιαστή πλευρά του ζητήματος, οπότε γεννώνται τα εξής εύλογα ερωτήματα:

- Μπορεί χωρίς πιστοποιημένο υλικό να υπάρχει ο τομέας της παραγωγής;
- Μέχρι ποιο σημείο μπορεί να πάει;
- Μπορούν να σταθούν εξαγωγές χωρίς ύπαρξη μητρικού υλικού;
- Τι συμβαίνει στις άλλες χώρες;
- Ισχύει στη χώρα μας ή όχι το κοινοτικό δίκαιο όσον αφορά την παραγωγή του συγκεκριμένου υλικού;
- Μπορούμε να είμαστε ανταγωνιστικοί ή ανακυκλώνουμε τον εαυτό μας μέσα στη χώρα μας;
- Υπάρχει ή όχι σημαντικό οικονομικό κέρδος για τη χώρα μας αν θα λειτουργούσαν με άλλες προϋποθέσεις οι φυτωριακές επιχειρήσεις;

Οι απαντήσεις όμως σ' όλα αυτά νομίζω είναι γνωστές σε όλους.

Αυτή τη στιγμή δεν μιλάμε για ευθύνες που οδήγησαν τα πράγματα ως εδώ. Τώρα είναι η τελευταία ώρα. Ή προχωράμε μπροστά ή βυθιζόμαστε σε τέλμα. Και από εδώ καλώ όλους τους φυτωριούχους να είναι μαζί μας ενωμένοι σε μια κοινή γραμμή έτσι ώστε να έχουν συνέχεια όλοι και κανείς να μην οδηγηθεί σε βίαιη εγκατάλειψη της δουλειάς του, αλλά εκσυγχρονίζοντας τον τρόπο δράσης του να σταθεί επάξια – ισότιμα – καθαρά και σίγουρα όρθιος βοηθώντας όχι μόνο τον εαυτό του αλλά κυρίως το κοινωνικό σύνολο».

Συμπράξεις μεταξύ κρατικών φορέων και ιδιωτών μπορούν να δώσουν τη λύση

Όπως τόνισε με ομιλία του στην ημερίδα ο κ. Θεόδωρος Γεωργόπουλος, Καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο της Reims Γαλλίας και Νομικός Σύμβουλος της ΕΦΕ, η βασική διαπίστωση είναι ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει σήμερα υγιές και πιστοποιημένο υλικό. Αυτό οφείλεται σε δύο λόγους:

- Δεν έχει προχωρήσει η οργάνωση της υποδομής για την εξυγίανση του υλικού από τους εθνικούς κρατικούς φορείς, ούτε υπάρχουν σήμερα τα μέσα για μια άμεση και ουσιαστική λύση.
- Δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων των εθνικών φορέων προκειμένου να υπάρξει συντονισμός μεταξύ αυτών αλλά και συνέργιες με ιδιωτικούς φορείς για την επίτευξη του στόχου.

Πρόταση του κ. Γεωργόπουλου ήταν να εξετασθεί η δυνατότητα **συμπράξεων μεταξύ κρατικών φορέων και ιδιωτών**, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια ταχύτερη λύση του προβλήματος. Υποστήριξε ότι θα είχε ενδιαφέρον η δημιουργία συμπράξεων μεταξύ κρατικών φορέων και φυτωριούχων γιατί:

1. Οι **κρατικοί φορείς** ενδιαφέρονται για την υγεία του πολλαπλασιαστικού υλικού, για τη διαφάνεια στην παραγωγή υλικού, για τη δυνατότητα παροχής πιστοποιημένου υλικού σε όλους τους ενδιαφερόμενους φυτωριούχους και την αποφυγή μονοπωλίων καθώς και για την ενίσχυση της εθνικής οικονομίας. Όμως δεν υπάρχει απο-